

Seetimaal tapeti pääle walimiste maamarschal Baron Budberg 17. weebruaril hirmsal lombel ära ja riisuti temalt 16,000 rbl. raha. Mõrtsutad waritsestwad tee ääres ja langesiwad säält Baron Budbergile, kes lola ja kutsari seltsis jõitlis, pääsibega kallale. Teda lastud mitme pääsiga niikaua, kuni enam ei liigutanud. Ühtlasi sai ta kolt surma, kuna kutsar raskesti haawati. Mõrtsutaid ei saadud tõige hoolsama otsimise järele lätte.

Teine riigivolikogu astus 20. weebruaril 1907 kokku. Tema kottusead sai hoopis isesugune, kui endisel riigivolikogul. Kuna enne sotsialdemokratlased ja sotsialrevolutsionärid endid töörafonna warju peitsewad, tuliwad nad nüüd lausa lagedale ja töötasiwad riigivolikogus awalikult. Tähtsam sotsialdemokratlaste juht oli Aletsin ski, Peeterburi tööliste saabit ja gruffinlane Tšheretelli. Waheajal wiibisiwad nad Londonis sotsialdemokratlaste koosolekul. Ka töörafond oli olemas, kuid see ligines nüüd rohkem kadetidele, kui läinud aastal. Üleüldse oli pahematiima mõim kaunis suur, üle 100 mehe, lõik erakonnad kokku. Kesktoht aga — kadetid — saiwad siiski nii mõnesgi asjas mõdduandjaks jääda, sest et nad liiga käredate nõudmiste wastu end parema tiiwaga, oktobristide ja monarhistidega ühendasiwad, nii et punased ettepanetud islagi nurja lästiwad. Üleüldse nähti punased mehed ainult selleks wolkogusse läinud olema, et nad säält suure suuga kolawaid sõnatõllsusi pildusiwad, ja mässu walmistasiwad, mille tõttu teine wolkogus 3. juunil 1907 Keisri käsü järele kodu saadeti, ilma et ta midagi oleks suutnud korda saata. Ainult halb mälestus jäi temast järele. Selsamal päewal anti ka uus walimise seadus wälja, mille järele uus wolkogus juba nowembri luu alustusel kokku astub.

Saksamaa walimised 1907 lästiwad rahuloldawalt. Säält mõitsewad Sassa rahwuslased, kuna sotsialdemokratlased suuresti taotasiwad. — Roguni sellewastu läks Austria uuesti walitud parlamendis mõim sotsialdemokratlaste ja teiste pahempoolsete lätte. Ets me näe, kuidas nüüd asjad säält riigis kujunewad.

Pärsia schah andis mässude pääle oma riigile konstitutsioni, kuid siiski ei ole rahwa meeled säält waiksed, waid mai kuul lõi mäss end üle terve riigi laiati.

Jaapan ja Hiina läiwad lästikes, muidugi tunnewad sellest esimesed rohkem tulu. Mandshuriast

wiistwad jaapanlased suurema osa sõjawäge ära, kuid kas nad seda koguni kodu wiitwad, pole teada. Arwatasse et Jaapani polgud Kwantungil poolsaarel seisawad ja säält jälle lord parajal ajal platsi astuwad. Jaapan suurendab oma sõjalaewastikku, nii et tal tulewikus ühegi riigiga wiist kartust pole jõudu lastuda.

Peetaja Ameerika ühendatud riikide ja Jaapani wahel pidi sõda tulema, sest et jaapanlaste säält ei sallita. Mitmes paigas ei wõdetud jaapanlaste lapsi kooli ning neid enesid tõrjuti paljudelt töowäljadel tagasi, sest et nad birmus odawasti ja hästi töötawad, nii et ameeriklased ja teised siiserändanud rahwad selleläbi suurt kahju kannatawad.

Prantsuse maa ja Jaapani wahel tehti leping, mis mõlemate riikidele tuluts tuleb, kuid siiski mitte wäga palju Englise kasude wastu ei läi. — Maroko asjad, mis minewal suwel ja talwel kaunis sassis oliwad, on nüüd hästi paranenud, nii et prantslased säält pea endist wiiski wabalt talitada saawad.

Suur õnnetus oli Ameerikas maawärisemise läbi, nimelt sai San Franzisko linn peaaegu ärahawitatud. Maawärisemise läbi pääsis tult lahti, mis seda weel ära sõi, mida wägew maa alune tõuge kokku ei suutnud pörutada. — Peetaja Prantsuse maal saiwad hull inimesed, üle 1200 mäemeest, kaewanduses surma, kus kaastplahwatus juhtus. — Italias tegi Vesuvi tule- ja tuhapurtskamine rahwale hirmu ja sünnitas ka mõndasugust õnnetust. Siis sünnitasiwad weel suured tormid siin ja säält maakera pääl määratumat kahju.

Nii näeme, et läinud aastal wäga palju kurwastawat on toonud. Tõsist edenemist ja kindlat rahu ei ole dieti kuiskil leida. Küll arutatakse praegust, kui neid ridasid kirjutan, Haagis (Hollandimaal) rahu küsimust; kuidas seegi konwerents maailma riikide pääle mõjub, näeme tulewikus. Siiski jääme lootma, et rahu-aade edeneb ja riigid üksteisega diendades leplikumalt talitawad ning iga tühja tüli pärast enam mõõka ei tõmba.

Surm lõi läinud aastal Eesti rahwale raske hoo. Dr. Jakob Hurt, sündinud Koiulas Wõru kreisis 10. juulil 1839, meie suur wanawara torjaja, kirjanik ja õpetaja, lahkus 31. detsembril 1906, hätilise haiguse tõttu, meie keskelt ära. Dr. Hurt õppis Tartu kreiskoolis, gümnaasiumis ja ülikoolis. Ta astus usuõpetuse jaostonda 1859